

Eiropadome

Briselē, 2021. gada 22. oktobrī
(OR. en)

EUCO 17/21

CO EUR 15
CONCL 5

PIEZĪME

Sūtītājs:	Padomes Ģenerālsēkretariāts
Saņēmējs:	delegācijas
Temats:	Eiropadomes sanāksme (2021. gada 21. un 22. oktobrī) – secinājumi

Delegāciju vajadzībām šai pavadvēstulei ir pievienoti secinājumi, ko Eiropadome pieņēma minētajā sanāksmē.

I. COVID-19

1. Ar vakcinācijas kampaņām visā Eiropā ir panākts ievērojams progress cīņā pret Covid-19. Tomēr dažās dalībvalstīs situācija joprojām ir ļoti nopietna. Lai visā Savienībā vēl vairāk uzlabotu vakcinācijas rādītājus, būtu jāpastiprina centieni pārvarēt vilcināšanos vakcinēties, tostarp, vēršoties pret dezinformāciju, īpaši sociālo mediju platformās. Ir jāsiglabā modrība attiecībā uz iespējamu jaunu vīrusa variantu rašanos un izplatību.
2. Ņemot vērā epidemioloģiskās situācijas attīstību, Eiropadome aicina turpināt koordināciju, lai atvieglotu brīvu pārvietošanos ES iekšienē un ceļošanu uz ES, un pārskatīt abus Padomes ieteikumus. Tā mudina Komisiju paātrināt darbu saistībā ar sertifikātu savstarpēju atzīšanu ar trešām valstīm.
3. Pamatojoties uz pieredzi ar Covid-19 krīzi, ir jāstiprina ES noturība pret krīzēm un horizontālā gatavība tām. Lai Eiropas Savienībā nodrošinātu labāku prevenciju, sagatavotību un reaģēšanu turpmākās ārkārtas situācijās veselības jomā, Eiropadome aicina pabeigt sarunas par veselības savienības tiesību aktu kopumu un nodrošināt, ka dalībvalstis tiek pienācīgi iesaistītas Veselības ārkārtas situāciju un reaģēšanas iestādes (*HERA*) pārvaldībā. Tā atgādina, ka ir ātri jāvirza uz priekšu darbs saistībā ar piekļuvi zālēm visās dalībvalstīs.
4. Eiropadome atkārtoti apliecina ES nepārtraukto apņemšanos sniegt ieguldījumu starptautiskajā reaģēšanā uz pandēmiju un visiem nodrošināt piekļuvi vakcīnām. Tā aicina ātri novērst šķēršļus, kas kavē vakcīnu ieviešanu visā pasaulē, un aicina Komisiju šajā sakarā turpināt tiešā veidā strādāt ar ražotājiem. Tādējādi dalībvalstis varēs paātrināt vakcīnu piegādi valstīm, kurām tās ir visvairāk vajadzīgas. ES turpinās atbalstīt vakcīnu ražošanu un izmantošanu partnervalstīs.

5. Saistībā ar gaidāmo G20 sanākumi un gatavojoties Pasaules Veselības asamblejas speciālajai sesijai novembrī, Eiropadome uzsver, ka atbalsta spēcīgu un centrālu Pasaules Veselības organizācijas lomu turpmākajā globālajā veselības pārvaldībā un mērķi vienoties par starptautisku līgumu par pandēmijām.

II. DIGITĀLĀ JOMA

6. Eiropadome atgādina par ES mērķi nodrošināt Eiropas digitālo pārveidi, kas sekmēs mūsu ekonomikas izaugsmi, darbvietu radīšanu un konkurētspēju un patstāvīgi un atklāti stiprinās mūsu digitālo suverenitāti. Tādējādi tiks stiprināta mūsu noturība un veicināta zaļā pārkārtošanās. Šajā nolūkā Eiropadome uzsver, ka ir vajadzīgas iekļaujošas un ilgtspējīgas rīcībpolitikas digitālajā jomā un jo īpaši, ka jākoncentrējas uz digitālajām prasmēm un digitālo izglītību.
7. Eiropadome aicina ātri izskatīt Komisijas priekšlikumu lēmumam, ar ko izveido laikposmam līdz 2030. gadam paredzēto politikas programmu "Ceļā uz digitālo desmitgadi", ar kuru īsteno "Digitālo kompasu".
8. Eiropadome pārskatīja progresu saistībā ar digitālo programmu un svarīgākajiem leģislatīvajiem dosjē. Tā mudina abus likumdevējus līdz gada beigām panākt vienošanos par Viesabonēšanas regulu un aicina tos turpināt darbu pie priekšlikumiem digitālo pakalpojumu aktam un digitālo tirgu aktam, lai pēc iespējas drīz panāktu vērienīgu vienošanos. Turklāt Eiropadome uzsver, cik svarīgi ir panākt strauju progresu attiecībā uz citām esošām un turpmākām iniciatīvām, jo īpaši:
 - dot iespēju pilnvērtīgi izmantot datus Eiropā, jo īpaši ar tāda visaptveroša tiesiskā regulējuma palīdzību, kas sekmē inovāciju un atvieglo labāku datu pārnēsamību, taisnīgu piekļuvi datiem un nodrošina sadarbību;
 - īstenot atlikušos pasākumus, kas nepieciešami, lai izveidotu konkrētas nozaru datu telpas, kā izklāstīts 2020. gada februāra Eiropas Datu stratēģijā, un izstrādāt ceļvedi šim procesam;

- izveidot inovācijai labvēlīgu tiesisko regulējumu attiecībā uz mākslīgo intelektu, lai paātrinātu šīs tehnoloģijas ieviešanu gan privātajā, gan publiskajā sektorā, vienlaikus nodrošinot drošību un pamattiesību pilnīgu ievērošanu;
 - noteikt kopīgus standartus koordinētai pieejai attiecībā uz Eiropas digitālās identitātes regulējumu un vienoties par šo pieeju; un
 - veicināt progresīvas Eiropas mikroshēmu ekosistēmas izveidi visā vērtības ķēdē un veidot lielāku noturību, tostarp attiecībā uz izejvielām, jo ir kritiski svarīgi nepieļaut to nepietiekamību, kas traucētu mūsu digitālo pārveidi. Šajā kontekstā Eiropadome gaida paredzamo priekšlikumu par Eiropas mikroshēmu aktu.
9. Eiropadome pievēršās jautājumam par to, ka ievērojami pieaug ļaunprātīgas kiberdarbības, kuru mērķis ir graut mūsu demokrātiskās vērtības un mūsu sabiedrību pamatfunkciju drošību. Tā atkārtoti apliecina savu nelokāmo apņemšanos īstenot demokrātiskās vērtības gan tiešsaistē, gan bezsaistē. Šajā kontekstā Eiropadome atkārtoti apstiprina ES apņemšanos attiecībā uz atvērtu, brīvu, stabilu un drošu kibertelpu un mudina valstis visā pasaulē šīs normas ievērot un nodrošināt to piemērošanu. Tā aicina virzīt uz priekšu darbu pie priekšlikuma pārskatītai Tīklu un informācijas sistēmu drošības direktīvai, pie priekšlikuma Direktīvai par kritisko vienību noturību un pie kiberdiplomātijas instrumentu kopuma. Tā uzsver: saskaroties ar kiberdrošības apdraudējumu, ir vajadzīga efektīva koordinācija un sagatavotība. Šajā kontekstā tā uzsver, ka ir svarīgi pilnveidot ES kiberdrošības krīžu pārvarēšanas satvaru un efektīvu ES līmeņa reakciju uz plašapmēra kiberdrošības incidentiem un krīzēm, cita starpā ar mācību palīdzību un pētot, kāds potenciāls būtu kopējas kibervienības iniciatīvai. Tā uzsver nepieciešamību pastiprināt rīcību cīņā pret kibernoiedzību, jo īpaši pret izspiedējprogrammatūru uzbrukumiem, un stiprināt sadarbību ar partnervalstīm, tostarp daudzpusējos forumos. Eiropadome gaida iznākumu notiekošajai ES kiberaizsardzības politikas satvara pārskatīšanai.

10. Eiropadome uzsver, ka svarīga ir digitālā savienojamība, tostarp – novērtēt, cik tāl ir iespējams pilnveidot drošu kosmosā balstītu savienojamību. Būtu jāattīsta un jāpopularizē modelis uzticamai savienojamībai Eiropā, kurš balstās ES vērtībās, uzticamībā, pārredzamībā un atbildībā. Partnerībām ar līdzīgi domājošām valstīm ir nozīmīga loma mūsu interešu un vērtību virzīšanai globālajā arēnā. Svarīgs solis transatlantiskās sadarbības stiprināšanai digitālajā jomā ir Tirdzniecības un tehnoloģiju padome.

III. ENERGIJAS CENAS

11. Eiropadome pievērsās straujajam pēdējā laika enerģijas cenu kāpumam un apsvēra cenu pieauguma ietekmi uz iedzīvotājiem un uzņēmumiem, jo īpaši uz mūsu neaizsargātajiem iedzīvotājiem un MVU, kuri cenšas atveseļoties no Covid-19 pandēmijas.
12. Pasākumu kopumā, kas izklāstīts Komisijas paziņojumā par pretdarbībām enerģijas cenu pieaugumam, ir ietverti noderīgi pasākumi gan īstermiņā, gan ilgākā termiņā.
13. Eiropadome aicina:
 - Komisiju ar Eiropas Vērtspapīru un tirgu iestādes (EVTI) palīdzību pētīt, kā darbojas gāzes un elektroenerģijas tirgi, kā arī ES ETS tirgus. Pēc tam Komisija novērtēs, vai attiecībā uz kādām tirdzniecības darbībām ir vajadzīga papildu regulatīvā rīcība;
 - dalībvalstis un Komisiju steidzami pēc iespējas labāk izmantot pasākumu kopumu, lai sniegtu īstermiņa palīdzību visneaizsargātākajiem patērētājiem un atbalstītu Eiropas uzņēmumus, ņemot vērā dalībvalstu situāciju dažādību un īpatnības;

- Komisiju un Padomi ātri apsvērt vidēja termiņa un ilgtermiņa pasākumus, kas palīdzētu nodrošināt enerģiju par mājāsaimniecībām un uzņēmumiem pieejamu cenu, palielinātu ES energosistēmas un iekšējā enerģijas tirgus noturību, nodrošinātu piegādes drošību un atbalstītu pāreju uz klimatneitralitāti, ņemot vērā dalībvalstu situāciju dažādību un īpatnības; un
 - Eiropas Investīciju banku izskatīt, kā, izmantojot tās pašreizējās kapitāla manevrēšanas iespējas, paātrināt investīcijas enerģētikas pārkārtošanas jomā, lai mazinātu turpmāku traucējumu riskus un izpildītu Eiropas globālās savienojamības mērķus.
14. TTE padomes (Enerģētika) 2021. gada 26. oktobra ārkārtas sanāksmē šis darbs tiks nekavējoties virzīts uz priekšu. Eiropadome turpinās sekot līdzi situācijai un atgriezīsies pie šā jautājuma decembrī.

IV. MIGRĀCIJA

15. Pēc Eiropadomes 2021. gada 24. un 25. jūnija secinājumiem un lai saskaņā ar ES un starptautiskajām tiesībām novērstu cilvēku bojāeju un samazinātu spiedienu uz Eiropas robežām, ir iesniegti astoņi rīcības plāni attiecībā uz izcelsmes un tranzīta valstīm. Komisijai un Augstajam pārstāvim, attiecīgā gadījumā kopā ar dalībvalstīm, tagad šie plāni būtu nekavējoties jāiedarbina un jāīsteno sadarbībā ar partnervalstīm. Eiropadome gaida, ka rīcības plānu pamatā būs konkrēti grafiki un adekvāts finansiālais atbalsts; tā atkārtoti pauž lūgumu Komisijai par saviem nodomiem šajā sakarā ziņot Padomei.

16. Eiropadome aicina Komisiju steidzami iesniegt priekšlikumus un mobilizēt finansējumu darbībām saistībā ar visiem migrācijas maršrutiem atbilstīgi ES palielinātajam mērķu vērienam, un šajā sakarā regulāri ziņot Padomei. Vismaz 10 % no *NDICI* finansējuma, kā arī finansējums saskaņā ar citiem attiecīgajiem instrumentiem pēc iespējas labāk būtu jāizmanto darbībām saistībā ar migrāciju.
17. Atbilstoši savam 2021. gada marta paziņojumam un 2021. gada jūnija secinājumiem Eiropadome atkārtoti norāda, ka tā gaida, ka savlaicīgi tiks mobilizēts attiecīgo instrumentu finansējums Sīrijas bēgļiem un uzņēmējkopienām Turcijā, Jordānijā, Libānā un citās reģiona daļās, tostarp Ēģiptē.
18. Eiropadome aicina Turciju nodrošināt, lai ES un Turcijas 2016. gada paziņojums tiktu pilnībā un nediskriminējoši īstenots, tostarp attiecībā uz Kipras Republiku.
19. Eiropadomei neakceptēs nekādus trešo valstu mēģinājumus instrumentalizēt migrantus politiskiem mērķiem. Tā nosoda visus hibrīduzbrukumus pie ES robežām un attiecīgi reaģēs.
20. Eiropadome aicina Komisiju ierosināt izmaiņas, kas vajadzīgas ES tiesiskajā regulējumā, un konkrētus pasākumus, kuru pamatā ir adekvāts finansiāls atbalsts, lai nodrošinātu tūlītēju un pienācīgu reakciju saskaņā ar ES tiesību aktiem un starptautiskajām saistībām, tostarp pamattiesībām.
21. ES turpinās vērsties pret pašreizējo Baltkrievijas režīma sāktu hibrīduzbrukumu, tostarp, saskaņā ar savu pakāpenisko pieeju steidzamā kārtā pieņemot turpmākus ierobežojošos pasākumus pret personām un tiesību subjektiem.
22. Eiropadome atgādina, ka ir jānodrošina faktiska atgriešana un pilnīga atpakaļuzņemšanas nolīgumu un mehānismu īstenošana, izmantojot vajadzīgos ietekmes līdzekļus.

23. ES saglabā apņēmību nodrošināt efektīvu savu ārējo robežu kontroli.
24. Būtu jāturpina centieni mazināt sekundāro kustību un nodrošināt pienācīgu līdzsvaru starp atbildību un solidaritāti dalībvalstu vidū.

V. TIRDZNIECĪBA

25. Eiropadomē notika stratēģiska diskusija par ES tirdzniecības politiku.

VI. ĀRĒJĀS ATTIECĪBAS

26. Eiropadome apsprieda gatavošanos gaidāmajam *ASEM* samitam 2021. gada 25. un 26. novembrī. Šajā sakarā tā atbalsta ES stratēģiju attiecībā uz sadarbību Indijas un Klusā okeāna reģionā un aicina Padomi nodrošināt tās ātru īstenošanu.
27. Eiropadome arī apsprieda gatavošanos Austrumu partnerības samitam, kas notiks 2021. gada 15. decembrī. ES attiecības ar šo reģionu joprojām ir stratēģiski ļoti svarīgas. Eiropadome atkārtoti aicinājumu Baltkrievijas iestādēm atbrīvot visus politieslodzītos.
28. Pirms *COP26* sanāksmes Glāzgovā Eiropadome aicina uz vērienīgu globālu reakciju uz klimata pārmaiņām. Ir būtiski, lai globālās sasilšanas robežvērtību 1,5 °C saglabātu sasniedzamu. Tādēļ Eiropadome aicina visas Puses nākt klajā ar vērienīgiem valsts mērķrādītājiem un politiku un tos īstenot. Tā mudina, jo īpaši lielākās ekonomikas, kas to vēl nav izdarījušas, pirms *COP26* paziņot vai atjaunināt palielinātu un vērienīgu nacionāli noteikto devumu un iesniegt ilgtermiņa stratēģijas neto nulles emisiju sasniegšanai līdz 2050. gadam. Eiropadome atgādina ES un tās dalībvalstu saistības turpināt palielināt savu klimatfinansējumu. Tā aicina citas attīstītās valstis steidzamā kārtā palielināt savu ieguldījumu kolektīvajā klimata jomas finansēšanas mērķī, kas ir 100 miljardi USD gadā līdz 2025. gada beigām.

29. Eiropadome arī pieņēma zināšanai gatavošanos Kuņminā paredzētajai *COP15* sanāksmei par bioloģisko daudzveidību. Tā aicināja uz vērienīgu globālu bioloģiskās daudzveidības satvaru laikposmam pēc 2020. gada, lai apstādinātu un apvērstu bioloģiskās daudzveidības zudumu.

*

* *

Pēc Padomes 2018. gada 6. decembra paziņojuma par antisemitisma apkarošanu un vienotas drošības pieejas izstrādi, lai labāk aizsargātu ebreju kopienas un institūcijas Eiropā, un Padomes 2020. gada 2. decembra deklarācijas par antisemitisma apkarošanas integrēšanu visās politikas jomās Eiropadome atzinīgi vērtē ES stratēģiju antisemitisma apkarošanai un ebreju dzīvesvides atbalstam, kuru Komisija pieņēma 2021. gada 5. oktobrī. Malmes Starptautiskais forums par holokausta atceri un cīņu pret antisemitismu 2021. gada 13. oktobrī ir atgādinājums, ka nedrīkst taupīt centienus visu veidu antisemitisma, rasisma un ksenofobijas apkarošanai.